

ÚJ NEMESSÉG

A MAGYAR IPAROSREND TÁRSADALMI LAPJA

Előfizetési díj egy évre:
Tagoknak 6.— P
Partoló tagoknak 10.— P
Intézményeknek 40.— P

Alapító főszerkesztő:
vitéz PINTÉR JÓZSEF

Megjelenik kéthetenként
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII. Rottenbiller-utca 20—22. sz.
Telefon: 424—981

Áldás ősz fejére Áldás életére

Ugy mondják, a magyar széthúzó nemzet. Nem érti meg egymást, nem tud egyöntetűleg véleményalkotni. Lehet. De június 18-án ennek a sors viharától sokszor megtépett magyarnak egyöntetű megnyilatkozása volt, egybedobbant minden szív, együtt imádkozott minden lélek, zugtak a harangok, lobogtak a zászlók és ünnepelt az ország. *Ünnepelte legfőbb Hadurát, ünnepelte vitéz nagybányai Horthy Miklóst.* Magyar történelmünknek gyászos napjaiban az ő neve volt, amely derengő hajnalsugarat bocsájított a komor sötét magyar égre és a vele együtt szenvedő magyarság a magyar feltámadásért elsősorban Neki hálás. Ezért volt a mai körülmények között talán csendben ünnepelt június 18-a mégis a hála himnusza, ezért ragyogott minden könnyes magyar szem, ezért imádkozott e napon minden magyar tiszta érző szívből Kormányzójáért.

A szörnyű világégést, mely körülöttünk tombol, *sorsfordulónak* nevezik. Valóban így is van. Világ-nézetek harcáról van szó, a jónak vagy a rossznak győzelméről. *A jó örökre nem bukik el soha*, de a mult hibáiért és gyarlóságaiért néha bűnhődik és szenved. Ez volt a mi sorsunk is és ha azt akarjuk, hogy kikerüljünk e világégésből győzedelmesen, akkor nem elég csak ünnepelnünk és hálát zengenünk legfőbb Vezérünknek, hanem *követnünk kell példáját és útmutatását.* A nemzetért él. Nemzetéért hozott — ha kellett — súlyos áldozatot és a nemzet jövőjéért minden áldozatra most is képes. Ha így gondolkodik majd minden magyar, ha nem fogunk minden nem létező problémából nagy kérdést csinálni, ha nem engedjük és nem engedjük a zavarosban halászni akarókat tévelykenedni, ha a sokat emlegetett *új világot* önmagunkban valóban kiformaljuk és igazi krisztusi szellemmel töltekezve lemondással, áldozatkészséggel, felebaráti szeretettel átitatva beállunk *a nemzet szolgálatába*, akkor nem volt hiába legfőbb Hadurunk építő munkája. Nem volt hiába a nemzetéért hozott sok-sok áldozat és újra nagy és boldog lesz e nép.

Zúgnak a harangok, ébig tör millió és millió

Helyt állni

ma nem könnyű feladat. Az élet mindig állított nehézségeket a vele szemben küzdőkön és a legszebb emberi feladatok közé tartozott, szembeszállni az akadályokkal, megbirkózni a nehézségekkel, szembeszállni a sors végzetével és győzelmet aratni. —

Nemcsak értékeink és érdekeink alakultak át, nemcsak életerendezésünk, életformánk változott meg, hanem *új feladatok tártultak élénk és vártak megoldást.* És mennél inkább nehézzé váltak ezek, annál bátrabban és kitartóbban igyekeztünk velük szembeszállni. Aki ismeri a mai iparosifjúsg életét, munkakörét és feladatát, az tudja, hogy mennyi önfeláldozás, szív és lélek, Isten és hazaszeretet szükséges ahhoz, hogy helyt tudjon állni a fokozottabb erőt, kitartást és tudást követelő munkahelyén, legyen az a legkisebb műhely, vagy leghatalmasabb hadiüzem. Aki szemébe néz a mai iparos és munkásifjúnak, az látja benne a dacos elszántságot, a minden áldozat vállalására kész hazaszeretettől égő lelkesedést és valóban megnyugtató érzés szállja meg az embert: *Ezek a fiúk helyt fognak állni.*

De ma a helytállásban itt még nem állhatnak meg. Ez az egyik munkakörük, ez az egyik feladatuk. De a ma munkásifja a szakadatlan és végtelennek látszó munkatempó mellett nem feledkezik el a *lelkéről* sem, ezen a téren is helytáll. Helyt áll va-sárnap a szentmiseiken, helyt áll az áldozató rúcsnál és helyt áll a felebaráti szeretet gyakorlati megvalósításában. Ahogy pihenő idejéből szívesen ad az Istennek és az imádságos lelkű munkásifjúra büszkén és bizakodón tekint ma mindenki, épp úgy szívesen áldoz időben és energiában még többet, ha a *felebarátról* van szó. És ki ne hallott volna néha szinte a legendákba tartozó hősi önfeláldozást, amelyet a mai iparos és munkásifjak, a ma leventéi, *a Katolikus Legényegyletek rohamcsapatai és repülőgárdái* nyújtanak. Milyen hősiesség lélek kell ahhoz, hogy a mentési munkálatokban, ha kell még éjszaka is résztvegyenek, ugyanakkor nappal munkahelyükön helytálljanak. Mi ad lendítő erőt hősi fiainknak, ha nem az *igazi hazaszeretet*, ha nem az a tudat,

magyar ajkáról az Ima: *Tartsd meg Őt nekünk, mindenképpen Isten, kormányozhassa a boldogulás felé szeretett nemzetét, adj erőt a nagy harcban, de adj tevékeny szerető szívet minden egyes magyarnak, hogy mikor békét hirdet az ország minden harangja, testvéri megértésben élhessünk mindannyian és Veled együtt zenghessük hálaunk dalát, a Te dicséretedet.*

hogy az a nép, amely Isten törvényeiben, az Isten és felebaráti szeretet parancsán és megvalósításán keresztül élni és boldogulni akar és minden áldozatot meghoz, nem pusztulhat el.

Leventéink, iparos fiaink, legényegyleti barátaink tisztelgnek a magyar zászlónak. Most mi tisztelgünk a helytállók előtt.

Uj idők felé . . .

Szolnoki János esperesplébános beszéde a máriaremetei legényegyleti zárandoklaton

A mai, szinte már elviselhetetlen megpróbáltatások súlya alatt rengetegen felkiáltanak: „Miért engedi az Isten? Mit akar az Isten? Mit akar az Isten ennek a rettenetes véráldozatnak és világégésnek a megengedésével?” Mit akarhat az Isten a mi fiatalságunkkal elérni? Saját lelkünkben is fölvetődik számtalanszor a kérdés: Miért kellett ebben a rettenetes időkben születnünk? Miért kell ebben leélni fiatalságunkat, ugyanakkor midőn elődeink évtizedek alatt nem szenvedtek és nem izgultak annyit, mint mi napok alatt. Mit akarhat hát velünk az új világháború Kolping-fiaival az Isten?

Épít az Isten a romokból is újabb, szebb és nagyszerűbb alkotásokat. Épít a mi fiatal lelkünkéből is, fiatal életünkéből valami nemeset, valami szebbet, valami jobbat és ez lesz az új idők tökéletesebb ifjúsága. Alkotni akarja belőletek az Isten az új idők ifjúsági típusát a tökéletesebb eszmék szociális lelkű ifjúságát. Ez a kettő lesz az érték, amit kitermel az Isten szent keze a világháború véres ekéje nyomán hasított harázdákban.

A Ti számotokra magyar Kolping-fiúk ez a kettős cél a következő: Kitermelni magatokban a Máriás katolicizmus magyar ifjú példaképét és életlét tenni önmagatokban a Jézus Szíve példáján fölepülő önzetlen, más baját átérző szociális-lelkű ifjút.

Minden ami szép s ami nagy ebben az országban, mindent a Te Máriás, katolikus hited termelt. Ősi templomaink, kolostorok, művészi emlékek mind a katolicizmusnak országalapító erejét hirdetik. Királyaidat betűvetésre, olvasásra az Egyház papjai tanították. A magyar rögből az első darab kenyeret szent Benedek bencés fiai törték. Ők tanították őseinket földművelésre, iparra, művészetre s mindenre amit a művelt világ megkövetelt a nyugaton megtelepedett magyartól. Valahányszor vihar száguldolt át hazánkon, ennek a katolicizmusnak erős-lelkű fiai állították talpra ezt a nemzetet. Ez adta a tatár dúlásban a haza áldozatát: szent Margitot, ez nevelte a török uralom bajnokait: Kapisztránt és Hunyadi. Ez adta a világháború Prohászka-ját. A katolicizmus és az Egyház papjai, mi végezzük ma is ebben a szörnyű világégésben a talán csendes, de legjelentősebb munkát, amikor a magyarok millióival engeszteljük a végtelen Istent és a Nagyszennyal fönttartjuk az Ő sújtó kezét, hogy a nemzet régi bűnéért le ne sújtsan teljes elpusztító ostromával. A Te Egyházad és a Te papjaid öntik az erőt a harcterek fiaiba, a bombák csodálatosan tüdő hőseibe: magyar asszonyokba, családapákba, elagottakba, gyermekekbe. A mi Máriás hitünk a balzsam, a gyógyító ír, a türelem, a magyar szíveken akkor, amidőn a magyarság is ugyanazt a kálváriát járja, amelyet járt a Nagyszenny. *Ez a nemzet egy évez-*

reden át csak a Máriás hitben újult meg száz és száz sebéből s ma is csak a fatimai, csak a besnyői, csak a remetei mélységes hitnek Asszonya: Mária fogja kivezetni nehéz utából.

A második, amit el akar érni az új idő szenvedése a te lelkedben, hogy termelődjék ki belőled szociális lelkű, a más baját is saját szívével érző ifjú. Jézus Szíve vasárnapja van. Ez a Jézus amikor már mindenét odaadta az emberiségnek, amikor Édesanyját az apostolnak, megbocsájtó szeretetét a körötte átkozódó tömegnek adta ezzel a szavakkal: „Uram bocsáss meg nekik . . .” A bal latornak mennyországot adott, Önmagának semmit meg nem tartott és amikor lehajtotta fejét, életét is odaadta az emberiségért s meghalt a kereszten. Halála után műveli a szocializmus legszentebb csodáját amikor halott testéből megnyitatta önzetlen szociális Szívét, azt a Szívet, amely körül járt jót cselekedvén! Amelyik valknak látást, siketnek hallást, özvegynék gyermekében támaszt, szenvedőknek mindenütt erőt és segítséget adott. Ez az önzetlen és szociális Szív még azt a pár csepp vért sem tartotta meg önmagában, amely halála után a lándzsa nyomán kifolyt azért hogy a te ereidben tovább éljen, mint az önzetlen Krisztus szociális életet mozgató vérpatakja.

Az új idők nem tűrnek fél embereket, az új idők eszmében tökéleteset és nagyot követelnek. Ebben pedig egyedül a mi katolicizmusunk tudja adni a tökéletes eszmei példaképet. Nem tűrnek az új idők a sápadt aranyánál melegező álszociálizmust, sem pedig a kereszténység nevével hivalkodó félszociálizmust. Az új idők önzetlen, egymás baját, szenvedését átérző s egymáson segíteni akaró új embertípust követelnek. Azt az embertípust, amelyikről a mostani idők egyik nagy hadvezére így emlékezett meg: „Akik ezen háború után megmaradnak, keresni fogják egymás kezét és átérzik egymás baját.”

Itt a magyarok Asszonyának szent kegyhelyén tegyen egy nagy ígéretet lelketek, hogy önzetlenebb utakon Máriás hittel fogjátok keresni az új időknek tökéletesebb emberformáját, az igazi szociális lelkű katolikus ifjút.

LEHMANN IMRE:

Ember ki vagy ?

Verseskötet a „Mit üzennek a csillagok” c. misztériumdrámával egybekötve á 12.— P. 5. pld. rendelése esetén á 9.— P. Egyleti rendezésekre, szavalóknak segédeszköz. Kapható a Központban.

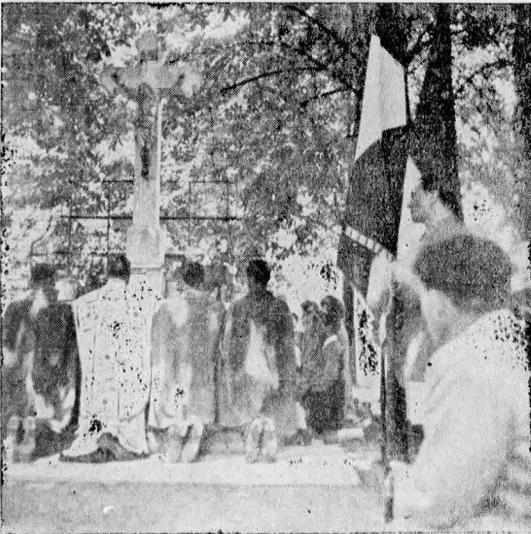
Budapest Központi és pestkörnyéki egyleteink szépen sikerült zarándoklata Máriairemetére

Június 18-án Jézus Szíve vasárnapján lélekemelő testvéri találkozóra és zarándoklatra jöttek össze Máriairemetén a Központi és pestkörnyéki egyletek. Bennünket, magyarokat mindig segítő Nagy-

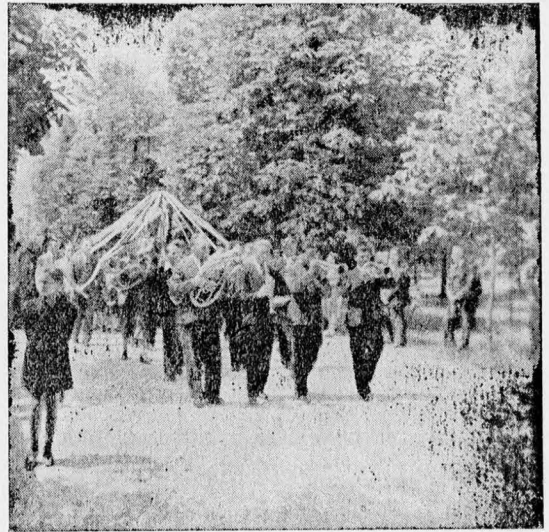
„Bemegyek az Úr oltárához...”

asszony kegyhelyén szentmise és szentbeszéd keretében emlékeztünk meg hadbavonult legényegyleti barátainkról és imádkoztunk az igazságos győzelemért. A közel félezer ifjú és Napsugár leánykörti tagok számára a szabadban készített oltár előtt *Hufnágel*

„Imádkozunk édes hazánkért...”

Ferenc pp. kamarás, esperesplébános, a solymári egyletünk elnöke celebrált ünnepi szentmisét, a szentbeszédet pedig *Szolnoki János* esperesplébános elnök mondotta. A mély hatást gyakorolt szentbeszédnek teljes szövegét lapunk más helyén közöljük. Sokaknak könny szökött a szemébe, amikor a nagyszámú ifjúság egy szívvel és lélekkel a Központi Egylet fuvózenekarának kíséretével énekelte a szebbnél szebb szentségi énekeket és felcsendült a „Boldogasszony Anyánk”. Felemelő látvány volt a szentmise után tartott Jézus Szíve körmenet, amelyen a szépen feldíszított Jézus Szíve szobrot legényegyleti egyenruhás fiúk vitték s a szobor körüli díszőrséget is legényegyleti barátaink látták el. A fuvózenekarunk itt is kitett magáért *Béres Géza* karnagy vezetése mellett. Főnséges látvány volt négyes rendekben legényegyleti zászlók után a szépszájú Napsugár leányklub tagjai s utánuk a több, mint

A körmeneten.

négyszáz legényegyleti ifjú. Nagy hitvallása volt ez a Budapest és környéki katolikus legényegyleteknek.

Délutánra tervezett szabadtéri zenekari hangverseny az esőzés miatt elmaradt, de helyette a közeli Balázs féle vendéglő hatalmas teraszán hangversenyzett zenekarunk és ott töltötték ifjaink nagyon kellemesen a testvéri találkozót, ott beszéltek meg együttesen a legközelebbi szép terveket. Ime legényegyleteink ismét tanubizonyosságot tettek, hogy ott ahol Kolping szelleme elevenen él, nincs háborús akadály, egy szívként dobban össze szívüink örömben, bánatban, szenvedésben és jólétben egyaránt,

Kunsági levél

Hát bizony már igen hosszú idő telt el azóta, hogy levelet küldtem a Központnak. De valahogy ebben a zürzavaros, háborús hangulatú világban az ember még az írásról is megfeledkezik, elhanyagolja, hiszen ma mindenkinek annyi baja, gondja van, hogy a fejét sem tudja hol van. De most azonban bocsánatot kérve hosszú hallgatásomért írok ismét az Elnök úrnak, hogy hírt adjak magunkról, magamról és a széptornyú Kunszentmártoni Katolikus Legényegyletről.

Hát, kedves Elnök Úr, én meg vagyok elég türethetően és él, működik lassan az Egylet is, bár a változott idők, a mostani helyzet bizony érezhetően akadályoz a munkában, erőnk, tudásunk kifejtésében. Amíg nem volt gyűléstilalom, addig azonban igen eredményes aktivitást, komoly munkát végeztünk, illetve fejtettünk ki, új, lelkes elnökönknek, *Erős Istvánnak* gondos irányítása mellett. A hétfői gyűlések igen látogatottak és tartalmasak voltak, hogy kiváló előadók bevonásával neveljük, formáljuk a reánk bízott, táborunkba tért iparos ifjakat, a Legényegylet derék fiatalágát. A munkánk, a fáradásunk Istennek hála nem is maradt meddő, nem lett eredménytelen harc és küzdelem, amit az Egylet igen emelkedő taglétszáma és a kifelé is értékes munkát felmutatni tudó tények bizonyítanak cáfohatalanul mindenki előtt. Megtettünk mindent, ami csak tehető volt, áldoztunk az Egylet érdekében munkát, időt és fáradságot, hogy magasabba emelhesük az Egylet zászlaját, büszkén, hogy lássák a gárdát és tudják meg, hogy élünk, vagyunk és dolgozunk és éppen ezért helyünk van a magyar életben, a társadalomban.

Dolgozunk azonban az irányban is, hogy ahol csak tudunk, *ott segítsünk, sebet gyógyítsunk*, különösen a jelenlegi háború szerencsétlenjeivel szemben. Rendeztünk több előadást és különösen eredményes volt anyagilag és erkölcsileg az ideai farsangi kiállításunk *két hadirokkant katona* érdekében, amely előadás a felülfizetésekkel együtt több, mint négyezerpengőt eredményezett. Ez az összeg még ma is számottevő és annak a két derék hadirokkant testvérünknek trafiképítési költségeit fogja szolgálni.

Sajnos, most nem tudunk ilyen munkát végezni és most csak úgy a hamu alatt tartjuk ébren a kis parazsat, az eszmét, a Legényegyletet, most vigyázni kell arra és mi vagyunk felelősek annak életéért, működéséért, az egyleti ifjúságért. Az Egylet minden tagja, minden vezető tisztviselője szívén viseli az Egylet érdekét, de segít a munkánkban igen eredményesen a lelkes világi elnökünk: *Hegedűs Károly* új. Most a pünkösdi avatás megrendezését tervezgetjük, készítjük elő ha csak lehetséges lenne, hiszen mintegy 30—40 új tag vár felavatásra, hogy mellére tűzhesse büszke öntudattal az Egylet jelvényét, a kettős „K” betűt.

Ezért dolgozunk igen, s talán Isten is hozzá segít, hogy célunk, munkánk meghozza a kívánt eredményt, a Kolping-család gyarapodását. Ebben a szent meggyőződésben vagyunk mi itt Kunszentmártonban és ezzel zárom beszámolómat is, de egyben szeretettel köszöntöm Elnök Urat és a Központ sok derék vezetőjét és mindenkit. Adjon a jó Isten mindannyiunknak jó egészséget, kegyelmet és tudást mun-

kajuk elvégzéséhez, hogy még soká szolgálhassák a magyar legényegyleti ifjúságot, a nagy Kolping családot. Adjon kegyelmet, malasztot Maguknak és adjon erőt, égi segítséget nekünk, a kunszentmártoni Katolikus Legényegyletnek is, akik küzdünk a magunk örhélyén *rendíthetetlen hittel és bizalommal* s minden magyar számára jólétet, megelégedést, boldogságot és békét hozó *magyar jóvendőért* és az Eszme győzelméért. Addig is Isten áldjon meg minden magyart és minden Legényegyletet.

Hegedűs Menyhért jegyző.

A Központi Katolikus Legényegylet repülő mentőcsapata

1849. év nyarán rettentő mérvben uralkodott Kölnben a kolera. Napról-napra aggasztóbb volt a helyzet, mert nem volt elég orvos, betegápoló, kevés volt a pap és kevesen voltak, akik vállalkoztak a halottak eltemetésére. *Kolping az akkor elindított legényegyletének tagjaival együtt beállt a mentési munkába.* Ragályos betegeket ápolt, gyontatott, előkészítette az örök útra és temetett. Legényegyleti fiai segítettek az ápolásban, a halottak eltemetésében. Kolping maga is megbetegedett, fiai is többen meghaltak.

Ezt a legényegyleti áldozatos szellemiséget vetjük át és gyakoroljuk most, amikor az Actio Catholica által elindított *ifjúsági mentőszolgálatból* kivesszük részünket és a Központi Katolikus Legényegylet külön repülő rohamcsapatot szervezett és állította be. Most az Actio Catholica utasításainak megfelelően a bomba által sújtottakon segítünk, mentünk, tüzeket oltunk, hajléktalanokat elszállásolunk, a sebesülteket bekötözzük és mentőhelyre kísérjük stb. A legutóbbi szörnyű pusztítás alkalmával a REPÜLŐ MENTŐ-ROHAMCSAPATUNK nagyszámban vonult ki a károsult helyekre és segített ahogy hírt és ahogy csak tudott. Vidéki egyleteinkből is nap, mint nap érkezik a hír, hogy a mentőszolgálatból egyleti tagjaink kivesszük részüket.

Neveletlen emberrel

nem lehet semmit sem kezdeni, — halljuk nem egyszer. De valóban úgy is van. Neveletlen ember terhe a családnak, terhe a társadalomnak. Igen, sokszor a neveletlen ember saját hibáján kívül lett azzá, mert gyerekkorában senki sem törődött vele. Nem tanult meg helyesen viselkedni, beszélni, enni, sőt még gondolkodni sem s egész élete rendszertelenségből áll. Nincs másnak teher a neveletlen ember, hanem önmagának is, érzi alacsonyabbrendűségét, kisebbségi, bántortalan, félszeg lesz és csak a tömegben érzi jól magát, ahol elbújhat. Nincs egyénisége, nincs jelleme.

Legfontosabb nevelő tényező a család. Itt érik az emberpalántát a legelősebb benyomások és kitűrülhetetlen nyomot hagynak a lelkeben. Ezért fontos a családi otthon krisztusi légköre, ezért döbben rá lassanként az egész ország a polgári házasság veszélyére és immár Zalától Kolozsvárig, Kassáig hivatalos nyilatkozatok hangzanak el a polgári házasság ellen, a szentségi házasság visszaállítása érdekében. És ha elérkezik az idő — reméljük röviden

— hogy a családi fészek újra meleg otthon lesz, nem próbaidőre kötött felbontható és minduntalan változatható életforma, ha megszűnik az apátlan, anyátlan és mégsem árva gyermekek folyton növekvő táborra, akkor mindinkább kevesebb lesz a neveletlen

ember, akinek térhét, nyügét sajnos már minden vonalon érezzük.

De addig is mentsük, ami menthető, faragjuk, formáljuk az otthon nélküli lelkét és formáljuk értékes emberré a neveletlen ifjúságot.

Közp. Kat. Legényegylet Bajtársi Szolgálata

Egyre fejlődő és tevékenyen működő Bajtársi Szolgálatunkhoz vidéki egyleteinktől nap, mint nap érkeznek a harc téren levő legényegyleti barátaink tábori postaszáma s mi mindazokkal azonnal felvesszük a kapcsolatot. Az új címekre megindítjuk az Új Nemességet, a szép kivitelű legényegyleti levelezőlapokat s így bizonyára sok örömet szerzünk édes Hazánktól távollevő barátainknak. Ismételten kérjük azért vidéki egyleteink Vezetőségét, hogy közöljék velünk a bevonult legényegyleti tagok címét vagy tábori postaszámát.

Bajtársi szolgálatunk más irányban is dolgozik és pedíg a hazaérkezett súlyos betegek számára sok legényegyleti barátunk ajánlotta fel vérét. Már többen feküdtek a műtőasztalra és véradásukkal magyar életeket mentettek meg. Legutóbb megható formában adta hazafias érzésének és tettekkészségének tanúbizonyságát *János Béla* barátunk, aki már többször adott vért és legutóbb pedig egyszerre hét deci vért csapoltak tőle a súlyos sebesült katonák számára. Most ismét közlünk néhány frontról érkezett kedves és megható lapnak tartalmát:

Kedves Barátaim! Kedves soraitoknak nagyon megörültem. Mindig felüdülést jelent számomra, ha Töletek levelet, újságot, vagy egyéb hírt kapok. Higyjétek el, hogy a testvéri együttérzések erőt ad számomra. Itt is tavasz van, május és szeretnék május éjszakáján ellopni minden Sztalin-orgonát. Egyébként jól vagyok. Leveleiteket, az Új Nemességet, újságokat mindig nagyon várom és vagyok sok-sok szeretettel: *Nagy Gyula* honvéd. K. 515.

Kedves Barátaim! Hozzám küldött kedves lapokat nagy örömmel olvastam. Mindig várom és mindig boldogság számomra, ha Töletek kapok sorokat, hiszen nagyon sokat gondolok Rátok. Megkaptam a kirándulásról küldött üdvözlő lapokat is. Istenem csak köztetek lehettem volna! Tegnap szomorú eseményben volt részem, egyik rákospalotai bajtársat,

ki legényegyleti tag volt, tegnap temettük. Készítetttem egy szép legényegyleti koszorút, legényegyleti jelvényvel díszített szalaggal. Nagyon jó fiú volt, az egész század gyászolja. Ti is imádkozzatok érte. Szép halála volt, mert édes Hazánkért halt meg. Sok szeretettel küldöm fiúi köszöntésem Elnök Atyánknak, Prefektus Úrnak és a Bajtársi Szolgálaton keresztül az Internátus lakóinak és az Egylet minden tagjának

László József honvéd 102/1 Borsza.

*

Kedves Barátaim! Nagy öröm számomra, hogy gondoltok rám. Nagyon jól vagyok. Minden reggel kakuk madár ébreszt fel. Gyönyörű tavaszi napsütés van. Ablakunk alatt pünkösdi rózsza duzzasztja piros szirmai. Sok, sok szeretettel gondolok kedves Mindannyiokra. Ha Isten segít haza megyek személyesen is megköszönöm jóságokat. Kérjétek az Istent Ti is, hogy mielőbb érjék meg az igazságos győzelmet és zavartalan boldogságban, megelőgedésben munkálkodhassunk öntudatunk fejlesztésén, nagyon szellemiségünk ápolásán. Szíves köszöntésem a Bajtársi Szolgálaton keresztül mindazoknak, akik gondolnak rám

Cser István B. 498 táb. sz.

*

Kedves Barátaim! Hálaian köszönöm a Bajtársi Szolgálatnak üdvözlő sorait. Egészséges vagyok és jól érzem magamat. Bízom benne, ha a jó Isten megsegít hamarosan viszont láthatjuk egymást és akkor újból részt vehetek az egyleti munkában. Nagyon hiányzik a testvéri közösség, a szebb és boldogabb jövőért való szellemi munkálkodás. Most magyar katonához méltóan itt állok helyt a legjobb lelkiismerettel és biztos vagyok benne, hogy ez kedves Isten előtt. A mielőbbi viszont látás reményében sok szeretettel köszöntöm a Napsugár Leánykör tagjait, a fiúkat és minden legényegyleti barátomat

Sándor József honvéd F. 530.

Szövetségi Szolgálat

Lehmann Imre prefektus

PISZKE. (Esztergom főegyházmegye.) Legényegyleti nagy családunknak vannak olyan helyei, ahol csendes, de lelkiismeretes munka folyik és minden külső nagy megnyilatkozás mellett legfontosabb az iparosíjak nevelése, továbbképzése. Látszólag nagyobb eredményeket érnek el hatalmas székházzal rendelkező egyleteink, de mi mindig nagyra értékeljük azoknak a fáradságtalan apostoloknak munkáját, akik kisebb helyeken, de mégis szívvel-lélekkel, atyai szeretettel tevékenykednek. Ilyen egyesületet látogatott meg június 11-én *Lehmann Imre* prefek-

tus dr. *Hamvas Endre csanádi püspök úr*, legényegyleteink igazi atyjának szülőfalujában, ahol *Sasvári Károly* plébános úr irányításával nevelődik az ifjúság. A Piszkével csaknem egybeépült Lábatlanon hatalmas cementgyár vonzza magához munkásifjainkat és már itt is működik a Legényegylet és a két község fiai megértésben, szeretetben alkotnak igazi Kolping családot. A plébános-elelnök úr segítő társával, *Benedek József* káplánnal oly szeretettel neveli iparosfiainkat, hogy nem volt meglepetés az a sok lelki mélység, amivel a fiúk tagavatási ünnepségükre készültek és járultak mindannyian a közös szentáldozáshoz.

(CSURGÓ. (Veszprémi egyházmegye.) Június 18-án a csurgói Katolikus Legényegylet tagavatásán és zászlószentelési ünnepségén vett részt *Lehmann Imre* prefektus. D. e. fél 9 órakor ünnepi szentmise volt a Jézus Szíve templomban a templom búcsúnapján, amelyen nemcsak a tagok és pártolótagok vettek részt teljes számban, hanem a község vezetősége is megjelent. A legényegyleti zászlót *Lehmann* prefektus szentelte meg, majd felavatta az új tagokat és mindnyájan közös szentáldozáshoz járultak. A szentbeszédben a legényegyleti zászlóhoz való hűségre búzdította az ifjakat és kifejtette, miben számít rájuk Krisztus egyháza és a magyar haza, az ország fővezére, viléz nagybányai *Horthy Miklós*, akinek 76. születésnapját éppen ezen a napon ünnepli az egész ország és kéri mindenki az Isten áldását életére. A zászlószentelés után az ifjúság az új zászlóval felvonult a Hősök szobrához, ahol *dr. Várnay Ernőné*, m. kir. közjegyző neje, zászlóanya kötötte fel gyönyörű szalagját az új zászlóra. *Boros János* az ifjúság nevében tett ígéretet a zászlóhoz való hűségre, majd *Balogh József* Sajó Sándor „Hit” c. költeményét szavaltta el mély átérzéssel. *Farkas József* lelkes szavakkal és igazi szónoki képességgel megtartott beszédében az ifjúság nevében elmondotta, hogy mit is jelent a Katolikus Legényegylet ma az iparosifjaknak. Az ünnepségen megjelent *Haán Lajos* főszolgabíró, járásbírósi elnök, *dr. Bodonyi Dezső* szolgabíró, *dr. Fehér Aladár*, *Bodrogi Antal* főjegyző, *Bajor József* bíró, valamint a nagy község egész társadalma. D. u. 5 órakor az iparösszeház nagytermében nagyszabású előadás volt, amelyen a megnyitó beszédet *Lehmann Imre* prefektus tartotta. A műsorban a legényegyesület énekkel szerepelt igen nagy sikerrel, amelyet *Károly István* pénztáros nagy fáradtsággal tanított be igazi hozzáértéssel. A műsorban a legényegyesület tagjai mellett a leventeleányok és *Imre Bözsi*, *Szeteli Ilonka*, *Nagy Emmi*, *Károly István*, *Bertalan Elek*, *Dósa Ibi*, *Varga Dezső*, *Szabó Ferenc*, *Kerovecz László*, *Horváth József*, *Farkas József*, *Bencsik Györgyi*, *Varga Ferkó* szereplését sok lelkes tapssal köszönte meg a nagyszámú hallgatóság. A záróbeszédet *Lesz János* esperesplébános úr tartotta. Csaknem negyedszázad óta atya, apostola *Csurgónak*. Az egész nagyszabású ünnepség magán viselte a bélyegét annak az apostoli munkának, amely *Csurgón* folyik és amelyben az esperesplébános úrnak igazi munkatársa *dr. Földi Elemér* II. elnök, aki határtalan lelkesedéssel tevékenykedik a fiúk érdekében. Nem könnyű feladat lenn a határszélén a mai életnek ezer akadályával megküzdve ilyen nagyszabású egyleti megmozdulást rendezni és úgy rendezni, ahogy az *Csurgón* történt. Az esperesplébános úr híveit szerető szíve minden akadályt leküzd és amint záróbeszédében mondotta, fiaiért minden áldozatra képes. A csurgói zászlószentelés, tagavatás felejthe-

tetlen emléke marad minden egyes legényegyleti tagnak, az ünnepségen résztvevőknek és a központi kiküldöttnek is.

Fábián Ferenc titkár

KAPOSVÁR (Veszprém egyházmegye). A Legényegylet ifjúságának meghívására a pünkösdi ünnepek alatt *Fábián* szövetségi titkár Kaposvárra látogatott el, előadást tartott a Legényegyletben, leltisztelt az egylet vezetőinél és több ifjúsági tisztikari tagot is meglátogatott otthonában.

Az egylet atya, *Boldizsár Z. József* püspöki tanácsos, esperesplébános elnök sok áldozatos és fáradságos munkát fektet egyletébe. Minden ifjúval közvetlen kapcsolatot tart fenn, ismeri családi körülményeit, otthonát és munkahelyét. Ügyeikben eljár, munka alkalmat szerez számukra. Innen van az, hogy nagy ragaszkodással viselkednek a fiúk elnökök atyjukkal szemben. Az egyik legényegyleti barátunk mondotta: „Az Elnök atya ajtaja szinte éjjel, nappal nyitva áll számunkra. Még soha nem tudtam olyankor menni, amikor nem fogadott volna”. A másik fiú pedig így nyilatkozott: „az esperes úr minden ügyünket elintézi, mindenben segítségünkre van”. Amikor vidékre távozik egy-egy fiú, atyai szeretettel sugárzó szavakkal mutatja meg búcsúzóul a helyes utat és levélben, személyesen is érdeklődik élete további alakulásáról. Nagy nyereség az egyletnek az is, hogy világi elnöke, *Bajor Gyula* cukorgyári főmérnök anyagiakkal éppen úgy, mint szellemiekkel állandó támogatója az egyletnek és a fiúknak. Értékes előadásaival, tanácsaival és jóindulatával segíti elő az egyleti élet menetét. A szép egyleti munkából kivészi részét *Vavranecz József* cukorgyári főmérnök, aki már rég idők óta kapcsolatban van a legényegylettel, hiszen édesatyja 1886-tól hosszabb időn át, mint zeneszerző, tanár részt vett a Központi Egylet életében. Hosszú évek óta állandó előadója, tanácsadója az egyletnek és minden megmozduláson egész szívvel vesz részt. *Nagy Lajos* az egyletnek még alapító tagja, most ügyvezető világi elnöke, telített legényegyleti szellemmel, hűséggel és szeretettel intézi az egyleti ügyeit és nagy ügybuzgósággal siet segítségére a jó Elnök Atyának. De csodálatos megértéssel, ragaszkodó szeretettel és tanácsadással sietnek az egylet segítségére *Tavai József* és *Mátray Antal* alelnökök is. Az ifjúság részéről sok ügybuzgóságot tanúsítanak *Frey István* dékán és *Miklós Ferenc* jegyző.

SIÓFOK (Veszprém egyházmegye). Tíz éves egyletünket június 5-én látogatta meg *Fábián* szövetségi titkár. A háború okozta nehézségek miatt mostanában nem tudnak összejönni a fiúk, de a jó II. elnök atya *Pataki Ferenc* műhelyeikben és otthonaikban látogatja meg az egyleti fiúkat, kik a legényegyleti szellemet az elnök atyával való beszél-

getés alapján és az Uj Nemesség, lapunk útján akarják önmagukban ápolni, fejleszteni, hogy amikor eljön a békésebb korszak, amikor a sok katona egyleti tag visszatér, ismét lendületes egyleti élet vehesse kezdetét. Egyébként fennállásuk 10. évfordulóját Szent József napján hálaadó ünnepi szentmise és szentbeszéd s délután pedig a Balaton Szállóban megtartott díszes műsoros ünnepség keretében tartották meg. *Volmuth Imre* püspöki tanácsos, plébános atyai szeretettel kísérte a sok nehézségekkel küzdve is működő egylet életét.

PAKS (Pécs egyházmegye). Június 11-én, vasárnap nagyon szép napja volt Paksnak. Egyházmegyei szentségimádási napon állandóan zsúfolva volt a templom s a közel hatvanéves legényegylet tagjai is sokan járultak ez alkalommal a szentségekhez. Délután kerületi leveinte versenyt tartottak, amelyen Paks közönsége hatalmas számmal vett részt. Büszkén mondogatták a különböző atlétikai verseny győztesek neveit, a kétezer méteres síkfutásban, első legényegyleti tag, 400 méteres síkfutásban, magasugrásban, legényegyleti tagok vitték a babért s a football csapat kitűnő kapusa is legényegyleti tag. Ime a legényegylet nemzetnevelő ereje. Délelőtt az Ur asztalánál, délután pedig a sportban állta meg a helyét vitében. Méltó és dicséretes befejezése volt a napnak az Ipartestület dísztermében megtartott nagyszabású műsoros ünnepély, amelyet a Legényegylet rendezett a bombakárosultak javára. A nagyteremben ott láttuk. *Kauffmann János* esperesplébánost, az iparos társadalmat és az előkelőségeket is szépszámban. Első számként a Napsugár Leánykör elnöknője köszöntötte a megjelenteket, majd Tóth N.: „Marika babája” című verset szavalta *Beck Irénke* mély átérzéssel, az alkalmi ünnepbeszédet *Fábián Ferenc* szövetségi titkár mondotta. Majd nagy felkészültséggel, szép rendezésben Toronyi Gyula: „Többre születtem” című színművét adta elő az egylet kitűnő műkedvelő gárdája. *Szelp József* I. dékán irányítása mellett határos keretek között került színre *Csepreghy Ferencnek* élettörténete és szinte nem is tudná az ember, melyik szereplőt dicsérje jobban, mert valamennyi szereplő feladatának a legszebben felelt meg és így nagy sikerű is volt. Takács Mária Mécs László: „A tavasz hirnöke” c. szavallatával fejeződött be a nívós est, amelynek többszáz pengős bevételét a bombakárosultak javára fordítják.

Gratulálunk az áldozatos vezetőségnek és a lelkes ifjúsági gárdának.

A háborús nehézségek ellenére is az egyleti élet szépen megy. A jó elnök atyát, *Szigethy Lászlót* szeretettel veszik körül a fiúk és a már hosszú évek óta világi elnöke, *Fogt Sebestyén* sok időt, pénzt és fáradságot, áldoz az egyleti életre, de a legényegylet iránti hűsége és szeretete mindent felül mul. Minden megmozduláson, ünnepélyen jelen van. A paksi ifjúság ismét bebizonyította életrevalóságát és önmaga fejlesztése érdekében áldozatkészségét.

Kecskés László titkár

JÁSZJÁKÓHALMA. (Egri főegyházmegye.) Reggel 8 órakor csendes szentmise alatt avatott fel *Léko Béla* esperes-plébános 25 új legényegyleti fiút. 1/2-12-kor kezdődött a Gazdakör udvarán a díszgyűlés, melyen a község intelligenciáján kívül, a Leánykör teljes számmal, míg az önálló iparosokat mint-

egy 30-an képviselték. *Léko Béla* plébános elnök úr megnyitóbeszédében a „legény” szó tényleges értelméről beszélt. A legény szó hallatára ma nem a duhajkodó magyar legényekre gondolunk, hanem a *komolyan dolgozó, munkájukban hivatást látó, egy mást megbecsülni tudó, keresztény alapokon álló, feltétlenül megbízható magyar ifjakra*, akiknek vállaira nyugodtan lehet rakni az új világ megalapozásának terhét. Szilárd hite szerint a jákóhalmi Kolping fiúkra mindenkor építhet úgy az Egyház, mint édes Hazánk. A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitót következtek, amit nagy rátermettséggel adtak elő az egyleti fiúk. *Kecskés László* ünnepi beszéde után *Kozmóczi Géza* I. dékán mondott mélyen szívből jövő, lelkes záróbeszédet, melyben a továbbiak során is kérte azt a lelkes munkát, amit az egyleti tagok több, mint három év óta végeznek. A Himnusz és az egyleti induló éneklésével ért véget az impozáns díszgyűlés.

Meg kell emlékeznünk *Léko Béla* esperes-plébános úr lelkes és önzetlen munkájáról. Azok közé a plébános urak közé tartozik, akik közvetlenül intézik az egylet ügyes-bajos dolgait, aminek eredményeként a fiúk valóban gyermeki szeretettel veszik körül őt. Az eddigi eredményekben zász egyleti munkának nem kis része illeti a most hadművelleti területen kötelességét teljesítő *Béres Béla* világi elnök, tanító urat, aki mindenkor megtett idáig mindent a fiúk szellemi és erkölcsi gyarapodásáért. A jászjákóhalmi fiúk eddigi lelkes munkája igazán példát mutató. Alig három éves multra tekintenek vissza, de munkájuk meglátszik azon a 60 fiún, akiknek *szelentől és tudástól ragyogó homlokukon az elpusztíthatatlan magyar élni akarás látszik*. *Kozmóczi Géza* dékán barátunk szereti az ifjúságot és ennek eredménye, hogy a legnagyobb jász iparos község minden jóra való fia a leveinte mellett a Kolping legényegyletnek is tagja.

Tanulj meg beszélni

Központi tanári karunknak az ifjúságért annyi önfeláldozással és lelkesedéssel tevékenykedő tagja, *Bognár Elek* színművész, szónoktanár. Minden esztendőben legsikerültebb tanfolyamaink közé tartozik a *szónoklástan*. Gyakorlati szempontból talán egyik legfontosabb és legszükségesebb feladatunk a ránbizott ifjúságot megtanítani a helyes fellépésre, a helyes kiejtésre és a szónoklás apró-cseprő titkaira. Tanfolyamsorozatunknak mi már érezzük gyakorlati eredményét, mert sosem akadunk meg, ha ifjúsági szónokra van szükség.

Vidéki egyleteinknek akarunk szolgálatot tenni, mikor *Bognár tanár úr* most megjelent, immár 5. kiadású *előadás művészete*-ről vidéki egyleteink rendelkezésére akarjuk bocsájtani 50%-os kedvezményrel 10.— pengős árban. A 200 oldalas, nagy gyakorlati hozzáértéssel megírt munka hűségét a vidéki elnökök urakat, hogy a fiúknak útmutatást adhassanak és az ábrákkal ellátott könyv egyúttal *legjobb segítő társa minden szónoknak* is. Központunkban a könyv megrendelhető a 10.— P. egyidejű beküldésével vagy utánvétellel. Mivel ezt a kedvezményt csak korlátozott számban tudjuk nyújtani, a megrendelések beérkezését vesszük figyelembe.

Üzen a Központ

A súlyos időkben sajnos, idei nyári táborozásunkat nem tudjuk megvalósítani. Hála Istennek, azonban vidéki egyleteink élete igen lendületes és felmerült az a kívánság, hogy a bevonult ifjúsági vezetők helyett az új, lelkes, ifjú gárdának is kurzust tartunk. Mivel az utazási nehézségek legyőze, élelmezés, valamint a légitámadások elleni védekezés legjobban Budapesten valósítható meg, így július 8—9—10-ére, azaz szombat, vasárnap, hétfőre *dékan-képzőt*, 8—15-éig pedig I. évfolyamú *Csepreghy Akadémiát* hirdetünk.

Ugy mint vidéki táborozásaink alkalmával szeretettel várjuk nem csak a dékanokat és dékánjelölteket, hanem a főtisztelendő Elnök Urakat is, akikkel 9-én — úgy mint szokásos — elnöki értekezletet tartunk és erre a világi elnök urakat is szívesen látjuk. Internátusunk egyik emeletét teszszük szabaddá erre az alkalomra, de mivel csak korlátozott létszámmal tudjuk a jelentkezőket befogadni, mielőbb kérünk értesítést a jelentkezők számát és nevét közzé.

A dékánképző és a tanfolyamon résztvevők ellátása — ha Budapesten könnyebben meg is valósítható — sokkal nagyobb költséggel jár, így a háromnapos dékánképzőre hozzájárulás címén 20 P, az egész hetes Csepreghy Akadémiára pedig 50 P-t kérünk személyenként a jelentkezéssel egyidejűleg beküldeni.

TAB (Veszprém egyházmegye). Az egylet II. elnökének meghívására június 5-én tartott lélekemelő hetigyűlésen jelent meg Fábíán szövetségi titkár. Az egylet kedves és otthoniasan berendezett helyiségében tartott gyűlésen a legényegyleti tagok nagyszámban jelentek meg. A szép és lélekemelő műsoros díszgyűlés első számaként *vitéz Dóra Lajos* világi elnök mondott közvetlen és szívből jövő szavakkal megnyitó beszédet. Következő számként *Bohár Antal* káplán II. elnök mondott beszédet. Érezzük a központhoz való szoros kapcsolat szükségességét, mert együttesen tudunk csak szép cé-

lunk szolgálatában eredményes munkát végezni — mondotta — Bohár elnök atya. Utána Fábíán Ferenc szövetségi titkár mondott hosszabb beszédet „Egyleteink az idők sodrában” címmel, majd Várhalmi Károly szavalt s utána pedig „Az édesanya” címmel olvastott fel Rajnai József egyleti tag, majd Várhalmi Károly saját költeményét szavalt nagy sikerrel. Énekszámokkal fejeződött be a lelkes, szép gyűlés.

A nyáron is nagy taglétszámbal tevékeny életet élő egylet működését atyai szeretetnek melegevel támogatja, segíti *Bodai Kálmán* püspöki tanácsos, plébános. Bohár Antal II. elnök káplán sok ielkesedéssel és fáradságot nem kímélve sokszor éjszakait is feláldozva dolgozik az egylet virágzó életéért, a fiúkért és az iparunk öntudatosításáért. Lelkesen veszi ki részét az egyleti életben *vitéz Dóra Lajos* szabómester, világi elnök, aki sok elfoglaltsága mellett is szinte egyetlen gyűlést el nem mulaszt, mindenben közreműködik és anyagilag is sokban segíti az egylet előmenetelét. Az ifjúság is lelkesen működik közre az egyleti életben s itt külön ki kell emelnünk *Bors József* *dékant*, *Trunk Jenő II. dékant*, ifj. Vajtai Imrét, Stefanovszky Dezsőt, Heckenberg Lajost, Musitz Jánost, Péterfy Árpádot, Rajnai Józsefet és Várhalmi Károlyt.

BARCS (Veszprém egyházmegye). Meghatóan szép ünnepe volt május 29-e a barcsi egyletnek, ugyanis pünkösdi hétfőjén tagavatast, díszgyűlést és műkedvelő estét tartott.

Délelőtt 9 órakor a Szent Imre herceg-téri templomban *Czövek Jenő* plébános elnök atya ünnepi szentmisét mondott, melynek keretében történt meg az avatás. Plébános urunk mélyszántó beszédében többek között a következőket mondotta: „*Gerinces és minden téren és mindenképpen helytálló ifjúságra van szükség, amely ifjúság a következő ezerévre is biztosítéka a nemzetnek*”. A légi riadó miatt félbenmaradt díszgyűlésünket a következő heti összejövetel keertében tartottuk meg igen nagy érdeklődés mellett. Délután fél 4 órakor és este 8

órákor műkedvelő előadást tartottunk. Szép bevételünk egy részét a bombakárosultaknak ajánlottuk fel. A „Virradat” című színdarabban színi gárdánk nagy sikert aratott, mert most közkívánatra ismét meg kell ismételnünk. Különös dicsérettel szólhatunk Szilinger István ismert, jó komikusunkról, Gadanez Pál kellemes hangjáról. Sok dicséretet érdemelnek: Franciscs Béla, Gróf Kató, Vörös Gyula, Gellért Ferenc, Marosvári Ilona, de valamennyi szereplő színpén megállta helyét. Ebben a darabban is láttuk, hogy nagy feladat vár reánk ifjúságra.

Ime, ez a jól megrendezett színdarab és az egész napi ünnepség fényes bizonyosságul szolgált a lakosság számára, hogy komoly megmozdulást, *tartalmas ünnepélyt csak tartalmas ifjúság tud rendezni* és mi a szellemi értéket, és tudást Kolping hatalmas örök értékű szellemétől kapjuk. Nagy tűz ég ifjúságunk lelkében, csak legyen, aki táplálja ezt a szent tüzet. Bizvást reméljük, hogy a mindenható Isten mindenkor gondoskodik rólunk és jószándékunkat növeli bennünk. Jelenlegi jó elnökatyánk szívjóságának, tudásának és szeretetének legjavát adjuk számunkra.

SZI. jegyző h.

Gratulálunk

Benei Irén és Mosó József, Kovács Gizella és Láng Károly, Gelencsér Magda és Biró Ferenc, Gimpel Rózsa és ifj. Szatmári Pál Pestszenterzsébet-Szabótelepi Napsugár Leánykör és Legényegylet tagjai jegyesek.

Harazin Mária és Csellér Ferenc esküvőjüket tartották.

Schmidt Péter a Központi Katolikus Legényegylet tagja és Holy Rozália házasságot kötöttek.

Kiadja: az Orsz. Központi Katolikus Legényegylet, Budapest, VII. ker., Rottenbiller-utca 20—22.

Felelős szerkesztő és felelős kiadó: **vitéz PINTER JÓZSEF.**

vargyasi Máté Ernő nyomdája, Bp. VIII., József-u. 41. Telefon: 139—259.